

TÜRKİYE CUMHURİYETİ CUMHURBAŞKANLIĞI
STRATEJİ VE BÜTÇE BAŞKANLIĞI

2025 YILI CUMHURBAŞKANLIĞI YILLIK PROGRAMI

EKİM 2024

CUMHURBAŞKANI KARARI

Karar Sayısı: 9074

Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Strateji ve Bütçe Başkanlığınca hazırlanan ekli "2025 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı"nın onaylanmasına karar verilmiştir.

30 Ekim 2024

Recep Tayyip ERDOĞAN
CUMHURBAŞKANI

2025 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı 30 Ekim 2024 tarihli ve 32707 Mükerrer Sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.

d) Hedefler

Performans Göstergeleri	Birim	2023	2024 (1)	2025 (2)
Yeşil ve Dijital Dönüşümle İlgili Tescilli ve Geçerli Patent Sayısı	Adet	2 850	3 500	4 850
Türkiye Orijinli Uluslararası Patent Başvuru Sayısı	Adet	1 915	2 100	2 900
Avrupa Birliğinde Tescilli Coğrafi İşaret Sayısı	Adet	18	29	45
Meslek Birliği Telif Geliri	Milyon TL	1,2	1,9	2,7

Kaynak: Türk Patent ve Marka Kurumu, Telif Hakları Genel Müdürlüğü, Dünya Fikri Mülkiyet Teşkilatı

(1) Gerçekleşme Tahmini

(2) Program

2.2.3.6. Bilgi ve İletişim Teknolojileri

a) Mevcut Durum

Bilgi ve iletişim teknolojileri (BİT) sektörü GSYH'ya yapacağı doğrudan katkının yanı sıra ekonominin geneli ve tüm sektörler için yenilikçiliğin geliştirilmesini ve verimlilik artışını mümkün kılmaktadır.

Elektronik Haberleşme

Altyapıya dayalı rekabetin tesisini sağlamak üzere, altyapı işletmeciliği alanında Haziran 2024 itibarıyla 196 alternatif işletmeci yetkilendirilmiştir. Bu işletmecilerin son bir yılda yapmış oldukları 42 bin km fiber altyapı yatırımı ile genel fiber uzunluğu yüzde 8 artış göstererek 2024 yılı birinci çeyrek itibarıyla 568.035 km'ye ulaşmıştır.

Sabit genişbant erişim pazarında, abone sayısı bazında, DSL hizmeti pazar payı 2023 yılı birinci çeyrek itibarıyla yüzde 57,5 iken bu oran 2024 yılı birinci çeyrek itibarıyla yüzde 54,1 olarak gerçekleşmiştir. Aynı dönemde kablo internet hizmetinin pazar payı yüzde 7,3 seviyesinde yatay seyir izlemiştir. Yerleşik işletmelerin sabit genişbant pazarındaki payı ise Mart 2024 itibarıyla yüzde 55,4 seviyesindedir. Türkiye'de sabit genişbant erişim pazarındaki rekabet düzeyi AB ülkeleriyle kıyaslandığında düşük kalmakta, bu alandaki düzenlemelerin daha etkin şekilde uygulanması gerekliliği devam etmektedir.

Mart 2024 itibarıyla mobil haberleşme hizmetlerini kullanan toplam abone sayısı 92,9 milyon olup 2016 yılında sunulmaya başlanan 4,5G hizmeti aktif abone sayısı aynı dönemde 70,8 milyona yaklaşmıştır. Mart 2023 itibarıyla 72,5 milyon olan toplam mobil genişbant abone sayısı yüzde 2,6'lık artışla Mart 2024'te 74,4 milyona yükselmiştir.

Toplam genişbant abone sayısı, bir yılda yüzde 2,9 artış göstererek Mart 2024'te 94,2 milyona ulaşmıştır. Mart 2024 itibarıyla genişbant abone yoğunluğu Türkiye için yüzde 110,3 iken bu oran OECD ülkelerinde Haziran 2023 itibarıyla yüzde 167,3'tür. 5G ve ötesi çalışmalarını koordine etmek amacıyla kurulan 5GTR forumunda test çalışmaları sürdürülmektedir. Dünyada kullanımı hızla yaygınlaşan 5G teknolojisi için 2025 yılında yol haritasının tamamlanması beklenmektedir.

Türkiye'nin küresel uydu haberleşme pazarındaki ağırlığını artırma politikasına paralel olarak hem televizyon yayıncılığı hem de veri iletişimi için kullanılmak üzere hizmete alınan TÜRKSAT 5A, 5B uyduları ve İMECE gözlem uydusuna ek olarak yerli uydu üretimine yönelik çalışmalar kapsamında Uydu Sistemleri Entegrasyon ve Test Merkezinde üretilen Türkiye'nin ilk yerli uydusu TÜRKSAT 6A fırlatılmış ve aktif olarak kullanılmaya başlanmıştır.

Bilgi Teknolojileri

Ağustos 2024 itibarıyla Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde yer alan 10.888 firmanın yüzde 59'u ve 1.323 Ar-Ge merkezinden yüzde 18'i BİT alanında faaliyet göstermektedir.

Ulusal Veri Stratejisi çalışmalarına temel oluşturmak üzere Dijital Dönüşüm Ofisi ve UNDP işbirliği ile yürütülen çalışmalar kapsamında hazırlanan rapor, 21 Şubat 2024 tarihinde yayımlanmıştır. Ulusal Veri Stratejisi teknik şartname taslağı hazırlanmakta olup strateji belgesinin 2025 yılı son çeyreğinde tamamlanması öngörülmektedir.

Siber güvenlik sektörü hem ekonomik boyutu hem de ulusal güvenlikle yakın ilişkisi nedeniyle kritik öneme sahiptir. Siber güvenlik sektörünün gelişmesini ve bütünleşmesini temin etmek amacıyla TÜBİTAK Siber Güvenlik Enstitüsü ve Savunma Sanayii Başkanlığı işbirliğiyle geniş katımlı bir sektör ekosistemi oluşturulmuş olup üniversitelerin de ekosisteme dâhil edilmesine yönelik çalışmalar devam etmektedir. Bu çalışmalarla, siber güvenlik alanındaki münferit Ar-Ge faaliyetlerinin ve girişimlerin bütünleşik bir yapıda, işbirliğine dayalı olarak geliştirilmesi ve desteklenmesi amaçlanmaktadır. Dijital Dönüşüm Ofisi ve Savunma Sanayii Başkanlığı koordinasyonunda yürütülen Türkiye Siber Güvenlik Kümelenmesi bünyesinde Eylül 2024 itibarıyla 255 firma, 401 ürün ve 649 hizmetle faaliyet göstermektedir.

BM-Uluslararası Telekomünikasyon Birliği (ITU) Global Siber Güvenlik Endeksi'nin (GCI) 12 Eylül 2024 tarihinde yayımladığı rapora göre Türkiye 194 ülkenin yer aldığı değerlendirme sürecinde 1. Seviye Örnek Alınan Ülkeler arasında yer almıştır. ITU bu yıl sıralama yapısından seviyelendirme yapısına geçmiştir. Raporda ülkelerin sırası belirtilmemiştir. Ülkeler yasal boyut, teknik boyut, organizasyonel boyut, kapasite geliştirme ve işbirliği boyutu alanlarına göre değerlendirilerek sevilendirilmiştir. Türkiye tüm alanlarda 20 tam puan alarak örnek alınan ülkeler arasında en üst seviyede yer almıştır.

TABLO II: 26- Bilgi ve İletişim Teknolojileri Sektörüne İlişkin Temel Göstergeler

	2022	2023	2024 (1)	2025 (2)
Mobil Telefon Abone Sayısı (Bin)	90 298	92 230	95 000	96 500
Mobil Telefon Abone Yoğunluğu (Yüzde)	105,9	108,1	111,3	113,1
Genişbant Abone Sayısı (Bin)	90 650	93 315	96 560	100 300
Genişbant Abone Yoğunluğu (Yüzde)	106,3	109,3	113,6	117,5
Kablo TV Abone Sayısı (Bin)	1 439	1473	1500	1530
İnternet Kullanan Bireylerin Oranı (Yüzde)	85 (3)	87,1 (3)	88,8 (3)	91
İnternet Erişimine Sahip Hane Oranı (Yüzde)	94,1 (4)	95,5 (4)	96,4 (4)	98
İnternet Erişimine Sahip Girişimlerin Oranı (Yüzde)	96 (5)	96 (5)	94,4 (5)	96
BİT Pazar Büyüklüğü (Milyar Dolar)	24,7	33	43	47,3
- Telekomünikasyon	12,9	16,1	21	23
- Bilgi Teknolojileri	11,8	16,9	22	24,3
İnternette Alışveriş Yapanların Oranı (Yüzde) (6)	46,2	49,5	51,7	53

Kaynak: Strateji ve Bütçe Başkanlığı, BTK, TÜİK, TÜBİSAD, Bankalararası Kart Merkezi

(1) Gerçekleşme Tahmini, (2) Program

(3) TÜİK 16-74 yaş arası nüfus verisidir.

(4) TÜİK verisidir.

(5) Seçilmiş sektörlerde 10 ve üzeri çalışanı olan girişimler bazında olup TÜİK verisidir.

(6) İnternet üzerinden kişisel kullanım amacıyla satınalma oranıdır.

TÜİK İşgücü İstatistikleri Araştırması sonuçlarına göre 2023 yılı ikinci çeyreğinde 308 bin kişi olan BİT sektöründeki istihdam sayısı 2024 yılının aynı döneminde 375 bin kişiye yükselmiştir.

2024 yılı Hanehalkı Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması sonuçlarına göre 16-74 yaş grubundaki bireyler arasında internet kullananlar yüzde 88,8'e ulaşırken, bu oran kadınlarda yüzde 85,4, erkeklerde yüzde 92,2 olarak gerçekleşmiştir. İnternete erişim imkânı olan hanelerin oranı 2023'te yüzde 95,5 iken 2024'te yüzde 96,4'e yükselmiştir.

2024 yılı Girişimlerde Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması sonuçlarına göre 10 ve üzeri çalışana sahip girişimler içinde sabit genişbant internet bağlantısına ve internet erişimine sahip olan girişimlerin oranı sırasıyla yüzde 91 ve yüzde 94,4 olarak gerçekleşmiştir. İnternet sayfasına sahip girişimlerin oranı 2023 yılında yüzde 55,9 seviyesinde iken 2024 yılında yüzde 51,8'e düşmüştür. Yapay zekâ teknolojisi kullanan girişimlerin oranı ise 2023 yılında yüzde 5,5 olarak gerçekleşirken bu oran 2024 yılında yüzde 4,4 olmuştur.

10 Temmuz 2024 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan Kişisel Verilerin Yurt Dışına Aktarılmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikle kişisel verilerin yurt dışına aktarılmasına ilişkin usul ve esaslar belirlenmiştir.

Yayincılık

Eylül 2024 itibarıyla, karasal ortamdan geçici yayın hakkına sahip televizyon yayın hizmeti sunan 135, radyo yayın hizmeti sunan 935 medya hizmet sağlayıcısı bulunmaktadır. Uydu ortamından yayın lisansına sahip 294 televizyon ve 93 radyo bulunurken, kablo ortamından ise 152 televizyon ve 15 radyo hizmet sunmaktadır.

Radyo, televizyon ve isteğe bağlı yayın hizmetlerini internet ortamından sunmak isteyen medya hizmet sağlayıcılarının yayın lisansı, bu yayınları internet ortamından iletmek isteyen platform işletmecilerinin ise yayın iletim yetkisi alma zorunluluğu mevcuttur. Bu kapsamda, internet ortamından yayın hizmeti sunan 41 kuruluşun televizyon, 17 kuruluşun radyo, 45 kuruluşun isteğe bağlı yayıncılık hizmeti lisansı, 18 platform işletmecisinin ise yayın iletim yetkisi bulunmaktadır.

b) Amaç

Bilgi ve iletişim teknolojilerinde yerli katma değer artırılması, bu teknolojilerin etkin ve yaygın kullanılması yoluyla ekonomide verimliliğin ve rekabetçiliğin sağlanması ve orta vadede teknolojiye dışa bağımlılığın azaltılması temel amaçtır.

c) Politika ve Tedbirler

Politika/Tedbir	Sorumlu/İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Yürütülecek Faaliyetler ve Projeler
Teknolojik gelişmeler ışığında kamu ve özel sektör eliyle işletilen elektronik haberleşme altyapılarının rekabetçiliği ve sürdürülebilirliği sağlanacaktır. (Kalkınma Planı p.576)		
Tedbir 576.1. Ulusal Genişbant Stratejisi ve Eylem Planı hazırlanarak yürürlüğe konulacaktır.	Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı (S), Strateji ve Bütçe Başkanlığı, BTK, Rekabet Kurumu, İlgili STK'lar	1. Ulusal Genişbant Stratejisi ve Eylem Planı hazırlanacaktır.
Yüksek hızlı, kaliteli, güvenli ve uygun maliyetli erişim imkânı sunan sabit ve mobil genişbant altyapıları yaygınlaştırılacaktır. (Kalkınma Planı p.577)		

Tedbir 577.1. Elektronik haberleşme sektöründe rekabetin güçlendirilmesi amacıyla altyapı kurulumuna ilişkin izin ve geçiş hakkı, altyapının ortak kullanımı ve tesis paylaşımı süreçleri iyileştirilecektir.	Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı (S), BTK	1. Pasif altyapı kurulumunun kolaylaştırılması ile geçiş hakkı izinlerine ilişkin ödenecek bedellerin yeknesak hale getirilmesi çalışmaları kapsamında yasal düzenleme yapılacak, ikincil mevzuat güncelleme çalışmalarına başlanacaktır.
Tedbir 577.3. İnternet Değişim Noktası (İDN) kurulmasına yönelik usul ve esaslar belirlenecek, İDN kurulumu gerçekleştirilecektir.	Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı (S), BTK	1. Ulusal ve uluslararası düzeydeki İDN uygulamaları incelenmek suretiyle Türkiye'deki internet trafiği, güvenlik ve altyapı ihtiyaçlarına yönelik durum analizi yapılarak mevzuat çalışmaları tamamlanacaktır.
Tedbir 577.6. 5G yetkilendirmesi kapsamında yol haritası belirlenecektir.	Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı (S), BTK	1. 5G yetkilendirme ihalesi şartlarının belirlenmesi kapsamında işletmecilere tahsis edilecek frekans bantları, ihale bedeli, ihale zamanı, yetkilendirme süresi, kapsama yükümlülükleri, endüstriyel özel ağlarda kullanım şartları, yerli ve milli ürün kullanım şartları vb. hususlar tespit edilecektir.
Genişbant altyapıları, ticari olarak ulaştırılmayan bölgelerde devlet desteğiyle kurulup işletilecektir. (Kalkınma Planı p.578)		
Tedbir 578.1. Bölgesel farklılıklar dikkate alınarak altyapıların geliştirilemediği bölgelerde genişbant altyapı kurulumu teşvik edilecektir.	Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı (S), Hazine ve Maliye Bakanlığı, Strateji ve Bütçe Başkanlığı, BTK	1. Fiber altyapı açısından desteklenmesi öngörülen yerlerin belirlenmesi, ilgili etki analizi çalışmalarının yapılması, destek ve teşvik yöntemleriyle ilgili alternatiflerin ortaya konulması ve maliyetin tespit edilmesine ilişkin rapor tamamlanarak Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Strateji ve Bütçe Başkanlığına sunulacaktır.
Tedbir 578.2. Altyapısı bulunmayan yerleşim yerlerinde mobil haberleşme altyapısı kurulumları sürdürülecektir.	Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı (S), BTK, TÜRKSAT	1. Altyapısı bulunmayan 1.100 yerleşim yerinde mobil ses ve internet hizmeti sağlanacaktır.
BİT sektöründe yerli ürün ve hizmet gelişimi desteklenerek yerlilik oranları artırılabilecektir. (Kalkınma Planı p.579)		

Tedbir 579.2. Yazılım geliştirme ve hizmet sunumu standartlarının bilgi ve iletişim teknolojileri sektöründe yaygınlaşması desteklenecektir.	Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (S)	1. Yerli ve milli olarak geliştirilecek firma yazılım geliştirme olgunluk modeli, Kamu Bilişim Hizmet Alımı Kapsamında Katılımcıların Yetkilendirilmesi Hakkında Yönetmelik kapsamına alınacaktır.
Tedbir 579.4. Kamunun BİT alımı süreçleri bütüncül olarak iyileştirilecek, buna ilişkin usul ve esaslar belirlenecektir.	Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi (S), Hazine ve Maliye Bakanlığı, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Strateji ve Bütçe Başkanlığı, Kamu İhale Kurumu, DMO	1. Bulut hizmetleri, Kamu Bilişim Hizmet Alımı Kapsamında Katılımcıların Yetkilendirilmesi Hakkında Yönetmeliğe dâhil edilecektir.
Ulusal siber güvenliğin sağlanmasına yönelik stratejik, düzenleyici ve teknolojik çalışmalar gerçekleştirilecek, kurumsal yapılanma güçlendirilecektir. (Kalkınma Planı p.581)		
Tedbir 581.2. AB'nin Şebeke ve Bilgi Güvenliği Direktifi (NIS2) ile siber güvenlik alanındaki yeni çalışmalarını ve uluslararası alanda en iyi uygulamalar dikkate alınarak ulusal siber güvenliğin sağlanmasına yönelik düzenlemeler yapılacaktır.	Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı (S), Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi, BTK, Kişisel Verileri Koruma Kurumu, İlgili Kamu Kurum ve Kuruluşları	1. NIS2 Direktifi ile uyumlu olacak şekilde ulusal siber güvenliğin güçlendirilmesine yönelik düzenlemeler yapılacaktır. 2. Siber güvenlik alanında ihtiyaç duyulan ikincil düzenlemeler AB müktesebatı ile uyumu gözetilerek yapılacaktır.
Tedbir 581.3. Ulusal siber güvenlik faaliyetlerinin en üst seviye koordinasyonu sağlanacak, bu kapsamda kurumlar arası işbirliğini tesis edecek etkin bir koordinasyon ve idare yapısı oluşturulacaktır.	Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı (S), Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi, BTK	1. Siber güvenlik alanında belirlenen kritik altyapı sektörleri gözden geçirilerek ihtiyaç doğrultusunda güncellenecektir.
Tedbir 581.7. İhtiyaç duyulan alanlarda siber güvenlik standartları oluşturulacaktır.	Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (S), Ticaret Bakanlığı, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi, BTK, TSE	1. AB Siber Dayanıklılık Yasası (CRA) ile uyumlu mevzuat düzenlemesi yapılacaktır.
Ülkemizde siber güvenlik bilinci ve nitelikli insan kaynağı geliştirilecektir. (Kalkınma Planı p.583)		
Tedbir 583.4. Siber güvenlik alanında toplumsal farkındalığın artırılmasına yönelik çalışmalar yürütülecektir.	Cumhurbaşkanlığı İnsan Kaynakları Ofisi (S), Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi, İletişim Başkanlığı, BTK, TÜBİTAK	1. Kamu çalışanlarının, siber güvenliğe ilişkin bilgi düzeyinin ve farkındalığının artırılması amacıyla Uzaktan Eğitim Kapısı üzerinden eğitimler verilecektir. 2. Gençlerin siber güvenliğe ilişkin bilgi ve farkındalık düzeyini artırmaya yönelik eğitimler YTNK TV platformu aracılığıyla yaygınlaştırılacaktır.

Ulusal ölçekte veri yönetim çerçevesi belirlenerek gerekli teknik, kurumsal ve mevzuat altyapısı geliştirilecektir. (Kalkınma Planı p.584)		
Tedbir 584.1. Ulusal Veri Stratejisi ve Eylem Planı hazırlanarak uygulamaya konulacaktır.	Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi (S), Adalet Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, Strateji ve Bütçe Başkanlığı, BTK, Kişisel Verileri Koruma Kurumu, TÜİK	1. Ulusal Veri Stratejisi ve Eylem Planı tamamlanacaktır.
Ülkemizin veri depolama, işleme ve iletimi faaliyetleri kapsamında dışa bağımlılığı azaltılacak, bölgesel veri merkezi üssü olması için gerekli tedbirler alınacaktır. (Kalkınma Planı p.585)		
Tedbir 585.2. Veri merkezlerine yönelik güvenlik ve hizmet sunum standartları geliştirilecektir.	Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (S), Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi, BTK, TSE	1. Veri merkezlerinin belgelendirilmesi ve standartların zorunlu uygulamaya alınması amacıyla gerekli düzenlemelere yönelik çalışma yapılacaktır.
Açık kaynak kodlu yazılım ekosistemi geliştirilecektir. (Kalkınma Planı p.586)		
Tedbir 586.2. Açık kaynak teknolojilerin tanıtılması ve eğitim kaynakları sunulması ile vatandaşların hem kullanım hem de geliştirici olarak daha aktif rol alması sağlanacaktır.	Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (S), Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi, TÜBİTAK	1. uzem.pardus.org.tr eğitim portalından eğitimler verilecek, gonullu.pardus.org.tr portalı kullanılarak vatandaşların açık kaynak teknolojilere katkısı sağlanacaktır.
Bilgi ve iletişim teknolojileri sektöründeki insan kaynağını ve niteliğini artırmaya yönelik kamu, üniversite ve STK işbirliği içerisinde programlar oluşturacaktır. (Kalkınma Planı p.588)		
Tedbir 588.3. Bilgi ve iletişim teknolojileri alanındaki Ulusal Meslek Standartları ve Ulusal Yeterlilikler yayımlanacaktır.	Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (S), Mesleki Yeterlilik Kurumu, TOBB	1. İhtiyaç duyulan bilişim meslekleri için Ulusal Meslek Standardı ve Ulusal Yeterlilikler belirlenecektir.
Toplumda dijital okuryazarlık oranı artırılabilecektir. (Kalkınma Planı p.589)		
Tedbir 589.1. Toplumun farklı kesimlerinde dijital becerilerin geliştirilmesine yönelik faaliyetler yürütülecektir.	Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi (S), Cumhurbaşkanlığı Millet Kütüphanesi	1. Dijital Dönüşüm Yetenek Merkezinde oyun teknolojileri, SWIFT Uygulama Geliştirme, Yapay Zekâ ve Dijital Girişimcilik eğitimleri organize edilerek katılımcılara sunulacaktır.
Yapay zekâ alanındaki temel teknolojilerin geliştirilmesi desteklenecek ve kullanımı yaygınlaştırılacaktır. (Kalkınma Planı p.591)		
Tedbir 591.1. Kamu, üniversite ve özel sektörün yapay zekâ alanındaki işbirlikleri güçlendirilecektir.	Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi (S), Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, TÜİK	1. Yapay zekâ risk haritası oluşturulacaktır.
Kamu ve özel sektör işbirliği içerisinde, rekabetçi bir ortamda, kaliteli görsel-işitsel içerik üretimi ve ihracatını artırmaya, markalaşmayı sağlamaya, yüksek katma değer üretmeye ve sektörün ekonomiye katkısını artırmaya yönelik düzenlemeler yapılacaktır. (Kalkınma Planı p.592)		

<p>Tedbir 592.2. Sektördeki devlet yardımlarının etkileri değerlendirilerek üretim ve ihracat aşamasında farklı faaliyetler için sağlanan yardımlar etkin şekilde ve eşgüdüm içerisinde kullanılacak, yeni alt sektörlerin hizmet ihracatında devlet yardımları kapsamına alınması değerlendirilecektir.</p>	<p>Ticaret Bakanlığı (S), Kültür ve Turizm Bakanlığı, Strateji ve Bütçe Başkanlığı</p>	<p>1. Kültürel yaratıcı endüstrilerin hizmet ihracatındaki payının artırılması amacıyla, mevcut devlet desteklerinin ihracat potansiyeli yüksek belirli alt sektörleri de kapsayacak şekilde gözden geçirilmesi çalışmaları sonuçlandırılacaktır.</p>
<p>Tedbir 592.4. Ürün yerleştirme faaliyetlerinin markalaşma ve tanıtımı desteklemek üzere etkin kullanılmasına yönelik strateji belgesi hazırlanacaktır.</p>	<p>Ticaret Bakanlığı (S), Kültür ve Turizm Bakanlığı, RTÜK</p>	<p>1. Farklı mal ve hizmetlere ilişkin sektörlerle toplantı ve çalıştaylar gerçekleştirilerek sonuçların yer aldığı bir rapor hazırlanacaktır.</p>
<p>Tedbir 592.6. Türk Dili Konuşan Ülkeler Yayıncılık Düzenleyici Kuruluşları Birliği oluşturulması için diplomatik girişimler yürütülecektir.</p>	<p>RTÜK (S)</p>	<p>1. Türk Devletleri Yayıncılık Düzenleyici Otoriteler Forumu (T-BRAF) aracılığıyla düzenleyici otoriteler bir araya getirilecek ve yayıncılık alanında bilgi ve deneyim paylaşımı sağlanacaktır.</p>
<p>Tedbir 592.7. Gelişen medya teknolojilerine yönelik ülkemiz konumlanışının belirlenmesi yönünde çalışmalar yürütülecektir.</p>	<p>RTÜK (S), BTK</p>	<p>1. 5G yayıncılık teknolojisinin test ve kullanımıyla ilgili gelişmeler takip edilerek mevcut yayıncılık sistemine uyumu sağlanacaktır.</p>
<p>Tedbir 592.8. Medya okuryazarlığının geliştirilmesine yönelik faaliyetler gerçekleştirilecektir.</p>	<p>RTÜK (S), Milli Eğitim Bakanlığı</p>	<p>1. Medya okuryazarlığına ilişkin eğitimler düzenlenecektir.</p>

d) Hedefler

Performans Göstergeleri	Birim	2023	2024 (1)	2025 (2)
Mobil Genişbant Abone Yoğunluğu	Yüzde	86,3	85,1	92,2
Fiber Genişbant Abone Yoğunluğu	Yüzde	7,9	8,6	9,5
İnternet Kullanım Oranı (3)	Yüzde	87,1	88,8	91,0
Kadınlarda	Yüzde	83,3	85,4	86,8
Erkeklerde	Yüzde	90,9	92,2	93,3

(1) Gerçekleşme Tahmini

(2) Program

(3) 16-74 yaş aralığındaki internet kullananların oranıdır.

2.2.3.7. Madencilik

a) Mevcut Durum

Madencilik sektöründe 2023 yılında üretim aynı seviyelerde kalırken, ithalat ve ihracatta önemli oranda düşüş gerçekleşmiştir. Ocak-Temmuz 2024 döneminde ithalatta yüzde 11,8 düşüş, ihracatta yüzde 13,7 artış, üretimde ise yüzde 8,1 artış gerçekleşmiştir. İhracatta mermer, çinko, bakır, feldspat, krom, kurşun ve bor, ithalatta ise ham petrol ve doğal gaz, taşkömürü, demir ve fosfat önemli ağırlığa sahiptir.

TABLO II: 27- Madencilik ile İlgili Temel Göstergeler

	2021	2022	2023	2024 (2)
GSYH İçindeki Payı (Yüzde) (Cari Fiyatlarla)	1,3	1,4	1,0	1,2(3)
Üretim Artışı (Yüzde) (1)	14,9	-4,8	-4,4	8,1
İhracat (Milyon Dolar) (Cari Fiyatlarla)	4 060	4 622	3 788	2 476
İhracat Artışı (Yüzde)	38,4	13,9	-18,0	13,7
Toplam İhracat İçindeki Payı (Yüzde)	1,8	1,8	1,5	1,7
İthalat (Milyon Dolar) (Cari Fiyatlarla)	40 086	75 344	46 310	24 564
İthalat Artışı (Yüzde)	79,5	88,0	-38,5	-11,8
Toplam İthalat İçindeki Payı (Yüzde)	14,8	20,7	12,8	12,4
Kurulan İşletme Sayısı	722	841	608	324
Kapanan İşletme Sayısı	145	178	256	89

Kaynak: TÜİK, TOBB

(1) NACE Rev.2 Sınıflamasına Göre Aylık Sanayi Üretim Endeksinden (2021=100) yararlanılarak oluşturulmuştur.

(2) Ocak-Temmuz 2024 dönemi

(3) Gerçekleşme tahmini

Linyit rezervlerinin değerlendirilmesine yönelik alternatif kullanım alanlarına ilişkin Ar-Ge faaliyetlerine ve üretime yönelik yatırımlara devam edilmektedir. Diğer yandan, uygulanmakta olan maden işleme tesisi kurulumu şartlı ruhsat ihaleleri ve bu tesislere verilen teşvikler ile büyük ölçekli firmaların son dönemde başladıkları altın, demir dışı metal, taş kömürü ve başta fosfat olmak üzere endüstriyel hammaddede üretimi projelerinin madencilik sektörü yatırımlarını ve sektörün katma değerini olumlu yönde etkilemesi beklenmektedir.

Ham petrol üretimi 2023 yılında bir önceki yıla göre yüzde 14,3 artarak 82.235 varil/gün ortalamayla 4,1 milyon ton olarak gerçekleşmiştir. Ham petrol ithalatı 2023 yılında bir önceki yıla göre yüzde 6,2 azalarak 31,4 milyon ton olmuştur. 2023 yılında yurt içi ham